

EESTI VÄIKE- JA KESKMISTE ETTEVÕTJATE
ASSOTSIATSIOON

TEEMAD

- **EVEA tegevus seadusloomes**
- **Seadusemuudatused**
- **Asjakohast kohtupraktikat**
- **#SMEtoo**

EVEA TEGEVUS

SEISUKOHAD ÄRISEADUSTIKU MUUTMISE SEADUSE EELNÕULE

- Eelnõu seletuskirja järgi tahetakse anda väikeosanikele ja -aktsionäridele a) senisest ulatuslikum õigus teavet saada, b) õigus teatud tingimustel dividende nõuda ning c) õigus teatud juhtudel äriühingust välja astuda ja oma osaluse eest hüvitist saada.
- Osanikel ja aktsionäridel peaks olema äriühingu tegevuse kohta informatsioon, mida on vaja nende pädevuses olevate otsuste vastuvõtmiseks.
- Sunddividendide küsimuses on EVEA seisukoht kindlalt eitav.
- EVEA hinnangul ei peaks kehtestama ka osanike ja aktsionäride õigust äriühingust välja astuda ning äriühingu kohustust väljaastunud osanikele ja aktsionäridele hüvitist maksta.

EVEA TEGEVUS

SEISUKOHAD TÖÖLEPINGU SEADUSE JA TÖÖTERVISHOIU NING TÖÖOHUTUSE SEADUSE MUUTMISE SEADUSE EELNÕU VÄLJATÖÖTAMISE KAVATSUSELE

- Tööleping ei võimalda piisavat paindlikkust tööaja, töökoha ega töösuhte kestuse osas, soodustades seeläbi muude võlaõiguslike lepingute või töö tegemise vormide kasutamist ning tööd tegevate isikute sotsiaalsete tagatiste vähenemist.
- Platvormi vahendusel tööd tegeva isiku ebapiisavad sotsiaalsed tagatised ning vähene teadlikkus platvormi vahendusel töö tegemise või „iseendale tööandjaks olemisega“ kaasnevatest sotsiaalsetest tagatistest.
- Tööandja ei kontrolli mobiilse töötaja tööaega ja –kohta ega saa tagada kõikide töökeskkonna nõuete täitmist. Tööandja tagab tervishoiu ja tööohutuse nõuete järgimise IKT- põhise kaugtöö korral, kui see on mõistlikult teostatav.
- Kolmandast riigist pärit välismaalase töötamisele ei kohaldu TTOSist tulenevad nõuded – tööohutus ei ole tagatud ja välismaalase töötamine on tööandjale soodsam, võrreldes EL liikmesriikide töötajatega.
- Ühisel töökohal võlaõiguslike teenuse osutamise lepingute alusel töötavate isikute tööohutus ei ole tagatud.

EVEA TEGEVUS

SEISUKOHAD TÖÖNNETUSKINDLUSTUSE VÄLJATÖÖTAMISE KAVATSUSELE

- EVEA ei toeta tööõnnetuskindlustuse väljatöötamiskavatsust ning tegi ettepaneku tööõnnetuskindlustuse süsteemi loomist väljatöötamiskavatsuses esitatud kujul mitte jätkata.
- Paljude tööõnnetuste põhjuseks ei ole tööandjapoolne töötervishoiu- või tööohutuse nõuete eiramine vaid töötaja hooletus, kolmandate isikute tegevus või muud asjaolud.
- Tööõnnetuse raskusastme määramine on täna pigem juhuslik ja sõltub konkreetse tervishoiutöötaja teadmistest, hinnangutest ja suvast. Eesti kergete ja raskete tööõnnetuste statistika ei ole naaberriikidega võrreldav kuna raske tööõnnetuse mõisted on ka lähiriikides täiesti erinevad.
- On ebaõiglane panna kõigile tööandjatele täiendav maksukoormus sundkindlustuse näol kui tööandja süül juhtunud tööõnnetusi toimub vaid osades sektorites ja/või ettevõtetes.
- Tööõnnetuste ja tööga seotud haiguste teemad tuleb ühendada ning läbi vaadata koos. Selle käigus tuleb luua selge käsitus raskete ja kergete tööõnnetuste eristamiseks; vähendada tööandjate kulutusi tervisekontrollile, täpsustada töötervishoiuarstide ülesandeid ning pädevust ning tagada töötervishoiuteenuse kättesaadavus kõikjal Eestis

SEADUSEMUUDATUSED

TÖÖTERVISHOIU JA TÖÖOHUTUSE SEADUSE NING KOLLEKTIIVLEPINGU SEADUSE MUUTMISE SEADUS (alates 01.01.2019)

- Eesmärk soodustada ohutu töökeskkonna loomist ja töötaja tervisekahjustuste ennetamist, parandada kehtiva korra õigusselgust ning vähendab tööandjate halduskoormust töötervishoiu ja tööohutuse nõuete täitmisel.
- Antakse töötajale ja tööandjale võimalus leppida kokku leppetrahvi maksmises töötervishoiu ja tööohutuse nõuete rikkumise eest.
- Töötaja tervisekontrolli tuleb asjakohasel juhul korraldada nelja kuu jooksul (senise ühe kuu asemel).
- Tööõnnetuse uurimise tulemuste kohta tuleb raport koostada juhul, kui tööõnnetuse tagajärg on ajutine töövõimetus, raske kehavigastus või surm.

SEADUSEMUUDATUSED

KÄIBEMAKSUSEADUSE MUUTMISE SEADUS (alates 01.10.2018)

- Seni kasutati mõistet „*krunt*“ - detailplaneeringuga määratud maa-ala, millele on antud ehitusõigus.
- Nüüd kasutatakse mõistet „*ehitusmaa*“ - kinnisasi, millel ei asu ehitist, välja arvatud tehnovõrku või -rajatist, ja mis on projekteerimistingimuste, detailplaneeringu või riigi või kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu kohaselt ehitamiseks kavandatud või mille kohta on esitatud ehitusteatis või mille katastriüksuse sihtotstarve on üle 50 protsendi elamumaa või ärimaa või need ühiselt.
- Seaduse järgi tuleb käibemaksust vabastada üksnes sellise hoonestamata maatüki võõrandamine, millele ei kavandata ehitamist. Erinevalt seni kehtinud seadusest ei rakendata maksuvabastust enam näiteks maatükkide puhul, millel pole detailplaneeringut, kuid millele siiski ehitatakse.
- Varasem KMS § 46 lg 3 sätestas täiendavalt erandi enne 01.05.2004. a soetatud kinnistutele – s.t nendele kinnistute võõrandamisele, mis soetati enne 01.05.2004. a, kehtis maksuvabastus. Alates 01.10.2018.a tuleb ehitusmaa võõrandamist maksustada sõltumata selle soetamise ajast.

SEADUSEMUUDATUSED

RIIGIHANGETE SEADUS (alates 01.01.2019)

- Hüvitatakse vaidlustusmenetluses võitnud poolele lisaks tasutud riigilõivu, tõlgi ja eksperditasule ka lepingulise esindaja kulud mõistlikus ulatuses.
- Hankijal tuleb riigihanke piirmäära ületavates ehitustööde hankelepingutes ja ehitustööde kontsessioonilepingutes alati kontrollida hankelepingu täitmises osalevatel alltöövõtjatel kohustuslike kõrvaldamise aluste puudumist. Pakkujal on kohustus selles osas esitada kõik tõendid.
- Hankelepingu täitmisel osalenud alltöövõtjal on õigus saada hankijalt teavet, kas ja kui palju on hankija tasunud pakkujale selle alltöövõtja teostatud tööde eest. Hankijal on kinnipidamisõigus.

KOHTUPRAKTIKA

KOHUSTUS HÄÄLETADA POOLT (2-17-9986 - 07.11.2018)

- Pooled vaidlevad selle üle, kas olukorras, kus osalus aktsiaseltsis jaguneb võrdselt kahe aktsionäri vahel ja on vajalik otsustada majandusaasta aruande kinnitamine, saab üks aktsionäridest nõuda, et kohus kohustaks teist, varem majandusaasta aruande kinnitamise vastu hääletanud aktsionäri hääletama majandusaasta aruande kinnitamise otsuse poolt ning asendaks aktsionäri hääled kui tahteavaldused kohtuotsusega
- Olukorras, kus aktsiaseltsi majandusaasta aruanne on koostatud seaduse nõudeid järgides, on patiseisus aktsiaseltsi aktsionäri, kelle hääleta ei saa otsust vastu võtta, kohustus hääletada majandusaasta aruande kinnitamise poolt, et vältida aktsiaseltsile kahjulikke tagajärgi (registrist kustutamine, sundlõpetamine, trahvimine).
- ÄS § 60 mõtteks on kustutada registrist sellised äriühingud, mis on varatud ega tegutse. Äriühing, mille osanikud või aktsionärid ei suuda omavaheliste vastuolude tõttu võtta vastu ühingu tegevuseks vajalikke otsuseid, ehk nn patiseisus äriühing ei ole mittetegutsev äriühing ÄS § 60 mõttes.
- Aastaruande kinnitamine on formaalne toiming, millega ühing deklareerib, et tema majanduslik seisund oli majandusaasta lõppedes just selline, nagu aruandes märgitud. Seega ei ole olukorras, kus aastaruanne kinnitatakse hiljem, vaja võtta arvesse ühingu hilisemat majandusseisu ega muid asjaolusid. Teisiti oleks siis, kui otsustataks näiteks dividendi maksmist, sest see, kas ühing võib dividendi maksta, sõltub sellest, kas ühingul on jaotatavat kasumit või mitte.

KOHTUPRAKTIKA

NOTARIAALNE NÕUDE LOOVUTAMISE LEPING (2-17-14364 – 20.09.2018)

- VÕS ei kehtesta kohustust tõestada notariaalselt lepingut, millega loovutatakse rahaline nõue teisele isikule, sealhulgas kui loovutatakse kohtulahendist kui täitedokumendist tulenev nõue.
- Kui uuele võlausaldajale ei ole täitedokumendist tulenevaid õigusi loovutatud notariaalselt tõestatud lepinguga, saab isik oma õigusi kaitsta ning nõude loovutamist tõendada võlgniku vastu esitatava hagiga.
- Eelmist võlausaldajat võib vajaduse korral menetlusse kaasata või ta võib sinna astuda iseseisva nõudeta kolmanda isikuna.
- Kui õigustamata võlausaldaja peaks koostöös võlgnikuga saavutama hagi õigeksvõtu järel täitemenetluse lõpetamise, ei tähenda see võlgniku vabanemist tegelikult täitmata jäänud nõude täitmisest.

KOHTUPRAKTIKA

KÄENDUSLEPINGUST TULENEV KÄENDAJA VASTUTUS (2-17-1601 – 20.06.2018)

- Käendusleping ei ole tühine, kui käenduslepingus ei ole fikseeritud lepingupoole rahalise vastutuse piirmäära. Nõuded on täidetud, kui lepingus on nimetatud käendavate kohustuste rahaline suurus. Olukord, kus käenduslepingus lepitakse kokku, millises järjekorras võlgnevust käendussumma arvel täidetuks loetakse, ei mõjuta käendaja maksimaalset vastutust.
- Käendaja vastutuse piirsumma kaitseb käendajat üksnes tagatud võla suurenemise eest, mitte aga näiteks käendaja enda viivitusest tekkivate nõuete eest, kuna need saab võlausaldaja käendaja vastu esitada ka piirsummat ületavas osas.
- Käenduslepingu täitmise nõude seisukohast ei ole tähendust, kas käendaja on põhivõlgniku juhatuse liige käenduslepingu sõlmimise ajal või mitte.
- Käenduslepingus antud käendaja kinnitus võib olla ka käendaja võlatunnistuseks, kuna võlatunnistus võib olla ka konstitutiivne - sisuks võib olla omakorda lubadus luua iseseisev kohustus, mitte üksnes tunnistada olemasolevat võlga.

KOHTUPRAKTIKA

OSANIKE OTSUSE TÜHISUSE TUVASTAMINE (2-16-9415 - 23.05.2018)

- Osanikud, kes otsustavad endale juhatuse liikme tasu määramist või endaga juhatuse liikme lepingu sõlmimist, ei või otsuse tegemisel kalduda kõrvale seaduse põhimõttest, mille kohaselt peab juhatuse liikmele osaühingu tehtavate maksete kogusumma olema mõistlikus vastavuses tema ülesannetega ning ettevõtte majandusliku olukorraga. Kui määratakse tasu, mis ei ole eeltooduga kooskõlas, on ettevõttel õigus nõuda juhatuse liikmelt ülemäärase tasu tagastamist. Sellise nõude otsustamine juhatuse liikme vastu on osanike pädevuses ning selle osaniku hääleõigus, kelle vastu nõude esitamist otsustatakse, on piiratud.
- Olukorras, kus otsus võetakse vastu koosolekut kokku kutsumata, ei näe seadus ette tähtaega, mis tuleb osanikele otsuse tegemiseks ja edastamiseks anda. AS § 173 eesmärgiks, millele tuginedes on võimalik osaühingus vastu võtta otsuseid koosolekut kokku kutsumata, on koosolekuga võrreldes paindlikuma otsuste tegemise protseduuri kehtestamine. Seega tuleb osanikele anda otsuse tegemiseks mõistlik aeg võlaõigusseaduse § 7 lõike 1 mõttes.
- Menetluskulude rahalise suuruse kindlaksmääramine on võimalik ka siis, kui menetlusosaline on sõlminud teda esindava advokaadibürooga tulemustasu kokkuleppe, mille korral tuleb hinnata samamoodi õigusabikulude põhjendatust ja vajalikkust.

#SMEToo

EVEA KÄIVITAS VÄIKEETTEVÕTJATE AHISTAMISLUGUDEST RÄÄKIMISE KAMPAANIA

- EVEA kutsub üles ettevõtjaid rääkima olukordadest, mida võib pidada kas ebaõiglaseks, jaburaks, raiskavaks või muul viisil väikeettevõtlust kahjustavaks.
- EVEA kogub lood kokku ning edastab need asjaomastele institutsioonidele palvega pakkuda olukorra parandamiseks välja konkreetsed lahendused.
- Oma lugudest saab kirjutada EVEA'le e-postiga evea@evea.ee või kodulehel: <https://evea.ee/smetoo/>

Täna tähelepanu eest!

JAKO LAANEMÄGI

Vandeadvokaat/Partner
Reinmaa & Partnerid Advokaadibüroo
Pärnu mnt 105, Tallinn 11312
Tel + 372 660 6974
GSM +372 522 9043
jako@reinmaa.ee

REINMAA &
PARTNERID
///advokaadibüroo

MEID ON PALJU.

99%

Eesti riiki peavad üleval väikeettevõtjad: **ligi**
kõigist tegutsevatest ettevõtetest **ON VÄIKESED.**

SUURTE FIRMADE

JA NEID ESINDAVATE LOBBY-ORGANISATSIOONIDE

PANUS ON

0,15%

ei rohkem ega vähem kui
194 ettevõtet peaaegu **128 000st** ehk
KOGU EESTI ETTEVÕTLUS-
MAASTIKUST.

